

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПРИЙМЛЕНО
голова прийомної комісії
В. Поркуян
24. 06 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня **магістра**
спеціальності 053 – «Психологія»
за освітньо-професійною програмою «Психологія і освітній коучинг»
на основі здобутого раніше освітнього ступеня бакалавра (магістра)
або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста

Київ – 2024

З оригіналом
згідно

Програма складена на підставі робочого навчального плану спеціальності 053 «Психологія» за освітньо-професійною програмою «Психологія і освітній коучинг».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

д.психол.н., проф. Завацька Н.Є.

к.психол.н., проф. Блискун О.О.

ПОГОДЖЕНО:

З оригіналом
згідно

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом здобувачів вищої освіти на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра на основі здобутого раніше освітнього ступеня бакалавра (магістра) або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста здійснюється за результатами складання вступних випробувань.

Мета вступного випробування: оцінити рівень підготовленості вступників для навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю 053 «Психологія» за освітньо-професійною програмою «Психологія і освітній коучинг» з метою конкурсного відбору на навчання у СНУ ім. В. Даля в 2024 році.

Порядок проведення вступних випробувань регламентується Правилами прийому до Східноукраїнського національного університету в 2024 році.

Програма охоплює матеріал в межах дисциплін, що формують фахові компетентності при навчанні здобувачів вищої освіти за програмою підготовки магістра а зі спеціальності 053 «Психологія».

Програма вступного випробування включає: перелік розділів і тем; список літератури для підготовки до іспиту; критерії оцінювання знань, умінь та навичок.

Вимоги щодо рівня підготовки учасників вступного випробування:
знати:

- теоретичні і практичні основи психологічної діагностики;
- основні методи психологічної діагностики та їх класифікація;
- варіанти використання психодіагностичних даних та засоби вирішення психодіагностичних завдань;
- професійно-етичні аспекти психодіагностики;
- галузі соціальної практики, які потребують використання психодіагностики;
- основні концепції психічного розвитку людини в онтогенезі у вітчизняній і зарубжній психології;
- основні закономірності формування та виховання особистості на різних вікових етапах;

З оригіналом
згідно

- вітчизняні й зарубіжні напрямки вивчення специфіки освітнього коучингу;
- психологічні основи психологічного консультування;
- основні методологічні питання психології спілкування, функції і структура спілкування, різновиди комунікації, взаємодії, комунікативні бар'єри;
- здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки;
- формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження;
- рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки;
- презентувати результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії, формулювати розгорнутий аналіз та тези досліджень;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;
- складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій;
- складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до запиту.

II ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Необхідний обсяг сформованих фахових компетентностей вступника, що має освітній ступінь бакалавра з напряму забезпечують дисципліни,

**З оригіналом,
згідно**

передбачені навчальним планом освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 053 «Психологія».

«Психодіагностика»

Мультифакторна модель інтелекту Л.Терстоуна. Дж. Гілфорд та його погляд на структуру інтелекту. Г.Айзенк та його погляд на вимірювання інтелекту. Тест словесної асоціації К.Юнга як передтеча проєктивних методик дослідження особистості. Диспозиційна теорія особистості Г.Олпорта та її значення для психодіагностики. Поняття інтелекту та його структура. Тематичний апперцептивний тест Г.Мюррея та його модифікації. Види особистісних опитувальників в психодіагностиці, їх особливості. Надійність та її значення при конструюванні тестів. Основні проблеми розробки проєктивних методик в психодіагностиці. Основні проблеми валідазації тесту. Проєктивна гіпотеза та проєктивні методики, їх види. Поняття та види тестів у психодіагностиці. Особливості різних типів шкал вимірювання. Дискримінативність як показник ефективності тесту.

«Вікова та педагогічна психологія»

Предмет і методи вікової психології. Основні концепції психічного розвитку людини в онтогенезі у вітчизняній і закордонній психології. Психічний розвиток у період новонародженості й дитинства. Психологія раннього дитинства. Особливості психічного й поведінкового розвитку в дошкільному віці. Психологічна готовність дітей шестирічного віку до шкільного навчання. Специфіка розвитку в молодшому шкільному віці. Психологічні особливості розвитку й формування особистості в підлітковому віці. Психологічні новотвори підліткового віку й криза переходу до юності. Юність як психологічний вік. Проблема сенсу життя в період молодості. Психофізіологічний й пізнавальний розвиток у період дорослості. Старість як біосоціопсихологічне явище. Предмет, завдання і методи педагогічної психології. Основні закономірності формування та виховання особистості в шкільному віці. Психологічна готовність шестирічних дітей до навчання у школі. Особливості навчання дітей з «груп ризику» (ліворукі, гіперактивні, з емоційними порушеннями, з затримкою психічного розвитку). Соціально-психологічні проблеми розвитку та становлення учнівського колективу.

**3 оригіналу
згідно**

Професійне самовизначення та навчання школярів. Організація психологічної служби в школі. Психологічні аспекти педагогічної діяльності і особистості вчителя.

«Соціальна психологія»

Методологічні проблеми соціальної психології. спілкування особистості, сторони спілкування, спілкування як умова розвитку особистості. Соціалізація особистості, основні етапи соціалізації, інститути соціалізації й їх функції. Проблеми віктимології у соціальній психології. Людина як жертва соціалізації. Методологічні й теоретичні проблеми суспільства у соціальній психології, великі групи, їх види й соціально-психологічні особливості. Вітчизняні й зарубіжні напрямки вивчення малих груп, їх характеристика, рівні розвитку. Соціальний статус й ролі особистості, міжособистісні стосунки у малій групі, соціальні конфлікти. Соціальний контроль, його форми, основні функції й методи. Засоби масової комунікації, чутки, мода, механізми впливу.

«Психологія та етика ділового спілкування»

Поняття спілкування, його значення в житті людини. Структура спілкування. Основні засоби спілкування. Основні функції спілкування. Спілкування як обмін інформацією. Зміст поняття «спілкування як взаємодія». Спілкування як сприймання і розуміння людьми один одного. Поняття «міжособистісна комунікація». Основні види спілкування, їх характеристика. Вплив ідей К. Роджерса на розвиток теорії міжособистісного спілкування. Основні правила міжособистісної комунікації за Е. Берном. Ефекти спілкування. Сутність «ефекту ореолу». Стереотипізація як ефект міжособистісного сприйняття. Невербальні засоби спілкування. Паралінгвістичні та екстралінгвістичні засоби спілкування. Міжособистісний простір в процесі спілкування. Невербальна комунікація. Механізми виникнення страху перед публічним виступом. Наочність як засіб ілюстрації й доказовості у публічному виступі. Вплив екстравертованості, інтровертованості на процес спілкування. Вплив емпатійності на процес спілкування. Вплив толерантності, сором'язливості та невпевненості на процес спілкування. Вплив ригідності та мобільності на процес спілкування. Психологічний портрет суб'єкта ускладненого спілкування. Ефективне спілкування. Ефективна

З оригіналу
згідно

комунікація. Методичні прийоми, ефекти та психологічні закони ефективного спілкування. Бар'єри спілкування. Види ділового спілкування. Фази ділового спілкування. Форми і функції ділового спілкування. Стратегія і тактика ділового спілкування. Рівні ділового спілкування. Субординаційні та паритетні відносини. Поняття «афіліація». Особливості спілкування осіб із високою афіліацією.

«Освітній коучинг як інноваційна технологія науково-методичного супроводу професійного особистісного розвитку»

Освітній коучинг (від англ. coaching – наставляти, надихати, тренувати для спеціальних цілей, підготовляти до вирішення певних завдань) – як різновид технології науково-методичного супроводу, система андрагогічних принципів і прийомів, що сприяють розвитку потенціалу особистості та групи спільно працюючих людей (команди, організації), а також забезпечують максимальне розкриття та ефективну реалізацію цього потенціалу. Основні загальноприйняті значення терміну «освітній коучинг» (індивідуальне консультування (професійно-фахове, технологічне, психолого-педагогічне, навчально-методичне) для досягнення вищих професійних та особистісних досягнень (акме-рівня); адаптивний стиль управління персоналом, спрямований на неперервний розвиток педагогічної майстерності педагогічного працівника за індивідуальною освітньою траєкторією протягом усього життя, уміння вчитися і самовдосконалюватися; форма індивідуального і групового консультування для проєкт-менеджерів і керівних працівників середнього і/або вищого рівнів). Мета застосування освітнього коучингу в системі післядипломної освіти як підвищення якості освітніх послуг і забезпечення на цій основі конкурентоспроможності педагогічних працівників відповідно до європейських стандартів і найкращих вітчизняних традицій. Основні завдання реалізації освітнього коучингу. Принципи побудови відкритої освіти дорослих, вихідних ідей андрагогічного навчання.

**З оригіналом
згідно**

III ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрагогіка : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 300 с.
2. Бондарчук О.І. Експериментальна психологія: Курс лекцій / О.І. Бондарчук. – К.: МАУП, 2003. – 120 с.
3. Бочелюк В.Й. Методика та організація наукових досліджень із психології: Навчальний посібник / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. –К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
4. Братко М.В., Хоружа Л.Л., Мельниченко О.В., Котенко О.В., Прошкін В.В. (2019) Вивчення компетенції викладача вищої школи в Україні: діагностика та аналітика The New Education Review (55(1)). С. 233-245.
5. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник / С.В. Васьківська. – К.: Четверта хвиля, 2004. – 256 с.
6. Вікова та педагогічна психологія: Навчальний посібник / [О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська та ін.]. – К.: Просвіта, 2001. – 416 с.
7. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навчальний посібник / О.І. Власова. – К.: Либідь, 2005. – 400 с.
8. Гончарук П.А. Загальна психологія: пропедевтика: модульний підхід / П.А. Гончарук, І.В. Сингаївська. – К.: Крок, 2009. – 220с.
9. Дубасенюк О. А., Самойленко О. А. (2020) Основи андрагогіки (для фахівців у галузі освіти дорослих): навч.-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
10. Енциклопедія освіти (2021) Національна академія педагогічних наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ: Юрінком Інтер, 1144 с.
11. Желанова В.В. (2021) Впровадження стратегії міждисциплінарності у сучасній вищій освіті. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна педагогіка». 2021. 1 (48). С.477–480.
12. Заброцький М.М. Педагогічна психологія: Курс лекцій / М.М. Заброцький. – К.: МАУП, 2000. – 100 с.

З оригіналом
згідно

13. Зайченко І. В. Педагогіка: підручник для студентів вищих навч. закладів. – 3-е вид. / І. В. Зайченко. – К. : Видавництво Ліра-К., 2016. – 608 с.
14. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): Навчальний посібник / В.П. Кутішенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 128 с.
15. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / С.Д. Максименко. – К.: ЦУЛ, 2010. – 272 с.
16. Основи коучингу : навчальний посібник / О. О. Нежинська, В. М. Тименко. – Київ ; Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. – 220 с.
17. Павелків Р.В. Вікова психологія: [підручник] / Павелків Р.В. – К.: Кондор, 2011. – 469 с.
18. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, Наказ № 520 (2021) (України). https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/82566/
14. Проект Закону України «Про освіту дорослих» (2021 р.) <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-osvitu-doroslikh>.
19. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», Наказ Міністерства економіки України №610 (23.03.2021). https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20ohrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf
20. Психологія спеціальної освіти : монографія / В.Й.Бочелюк, В.В.Бочелюк, В.А. Буланов, І.Є. Жигаренко, Н.Є. Завацька, В.Ю. Завацький, М.С. Панов, А.В. Турубарова. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. – 438 с.
21. Савчин М.В. Вікова психологія: [підручник] / М.В. Савчин, Л.П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 360 с.
22. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навчальний посібник / М.В. Савчин. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с.
23. Смирнова О.О. Розвиток комунікативної компетентності особистості в полікультурному середовищі вищого навчального закладу : монографія / Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький, О.О. Смирнова, В.А. Шаповалова ; за ред. Н.Є. Завацької. – Северодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2017. – 170 с.

24. Соціокультурні та психологічні аспекти адаптації особистості в сучасному соціумі : монографія / Н.Є. Завацька, О.М. Задорожна та ін. – Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2012. – 312 с.

25. Завацька Н.Є. Адаптаційний потенціал особистості: медико-соціальний вимір : монографія / Н.Є. Завацька, П.С. Білецький, І.В. Ващенко, Ю.А. Завацький, О.В. Кованда, Л.В. Спицька, М.В. Тоба, Р.П. Шевченко / За заг. ред. проф. Н.Є. Завацької, проф. Р.П. Шевченко. – К. : ПВТП «LAT&K», 2019. – 239 с.

26. Завацька Н.Є. Особистісно-професійна адаптація фахівців соціономічного профілю у проблемогенному соціумі : монографія / Жигаренко І.Є., Блискун О.О., Цимбал С.В., Ковальчук А.А., Завацька Н.Є., Завацький В.Ю., Завацький Ю.А., Спицька Л.В., Тоба М.В., Федорова О.В., Горобець А.І. / За ред. Н.Є. Завацької, І.Є. Жигаренка. – Сєвєродонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 218 с.

27. Завацька Н.Є. Соціально-психологічна корекція суїцидонебезпечних станів особистості зрілого віку : монографія / Завацька Н.Є., Кованда О.В., Завацький В.Ю., Завацький Ю.А., Спицька Л.В., Тоба М.В., Шаповалова В.А. / За ред. Н.Є. Завацької, О.В. Кованди. – Сєвєродонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 216 с.

28. Степанов О.М. Педагогічна психологія: Навчальний посібник / О.М. Степанов. – К.: Академвидав, 2011. – 416 с.

29. Тоба М.В. Психологія виникнення і функціонування норм в студентських групах : монографія / Н.Є. Завацька, М.В. Тоба / Під ред. Н.Є. Завацької. – Сєвєродонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2014. – 322 с.

30. Тоба М.В. Соціально-психологічні засади функціонування цінностей в малих групах в умовах освітнього простору : монографія / У.Б. Михайлишин, В.Ю. Завацький, Н.Є. Завацька, М.В. Тоба ; за ред. Н.Є. Завацької. – [2-е вид. перероб. і доп.]. – Сєвєродонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2017. – 389 с.

31. Тоба М.В. Формування індивідуальних стилів управлінської діяльності: соціально-психологічний аспект : монографія / Н.Є. Завацька,

З оригіналом
згідно

Ю.А. Завацький, М.В. Тоба; за ред. Н.Є. Завацької. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2017. – 175 с.

32. Тоба М.В. Соціально-психологічні складові розвитку обдарованої особистості : монографія / Н.Є. Завацька, Н.А. Добровольська, Ю.І. Ахтирська, Ю.А. Завацький, Г.М. Побокіна, М.В. Тоба, В.А. Шаповалова / За заг. ред. Н.Є. Завацької, Н.А. Добровольської. – К. : ПВТП «LAT&K», 2019. – 296 с.

33. Томашек Н. Системный коучинг: целеориентированный подход в консультировании / Нино Томашек ; пер. с нем. О. А. Шипиловой. – Харьков: Гуманит. центр, 2008. 174 с.

34. Хоружа Л. Л. Сучасні стратегії трансформації змісту педагогічної освіти (2020) Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка (33). С.8–16.

35. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2007. – 464 с.

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальна кількість завдань іспиту – **16**. На виконання роботи відведено **30 хвилин**.

В основу визначення рейтингу покладено результати обраховані на основі суми тестових балів. Для кожного запитання тесту встановлюється відповідна система оцінювання:

1. Запитання **1-10** малої складності – **1 бал (сума 10 балів)**;
2. Запитання **11-15** середньої складності – **2 бала (сума 10 балів)**;
3. Запитання **16** підвищеної складності – **5 балів (сума 5 балів)**.

Сума тестових балів при якій іспит вважається складеним – **5-25 балів**.

Загальна сума тестових балів за всі правильні відповіді **25 тестових балів** – відповідає **200 балам** рейтингової оцінки. Пороговий тестовий бал («склав / не склав») для вступного іспиту становить **5 тестових балів** – відповідає **100 балам** рейтингової оцінки.

Рейтингова оцінка за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів) визначається відповідно до таблиці відповідності тестових балів рейтинговій оцінці.

**З оригіналом
згідно**

Відповідність тестових балів рейтинговій оцінці

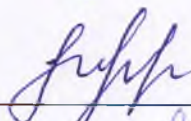
Тестовий бал, <i>S</i> (сума балів за правильні відповіді на запитання)	Рейтингова оцінка, <i>BB</i>
1	2
0-4	не склав
5	100
6	105
7	110
8	115
9	120
10	125
11	130
12	135
13	140
14	145
15	150
16	155
17	160
18	165
19	170
20	175
21	180
22	185
23	190
24	195
25	200

Голова фахової атестаційної
комісії

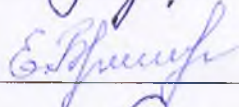

д.ф.н. Кузьміна С.Л.

Члени фахової атестаційної
комісії

д.п.н. Завацька Н.Є.

ст.в. Бровендер О.О.

Відповідальний секретар ПК

3 оригіналом
згідно